

**PROGRAM
ZDROWOTNY DOTYCZĄCY SZCZEPIEŃ PROFILAKTYCZNYCH DZIECI
ZAMIESZKAŁYCH NA TERENIE GMINY PILCHOWICE
PRZECIWKO BAKTERIOM MENINGOKOKOWYM GRUPY C
na lata 2016-2018**

Pilchowice, 2015r.

I. Przedmiot programu.

Szczepienia profilaktyczne dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Pilchowice przeciwko bakteriom *Neisseria meningitidis* grupy C – jedną dawką szczepionki. Jednocześnie prowadzona będzie stosowna edukacja mająca na celu wyeliminowanie zachorowań spowodowanych bakteriami *Neisseria meningitidis* grupy C.

II. Cele programu.

1. Cel główny:

Obniżenie liczby zachorowań na choroby wywołane zarażeniami bakterią z gatunku *Neisseria meningitidis* – meningokoki wśród mieszkańców Gminy Pilchowice.

2. Cele szczegółowe:

- Edukacja dzieci z terenu gminy w zakresie profilaktyki chorób wywołanych przez meningokoki.
- Zaktywizowanie środowisk szkolnych (nauczyciele, pracownicy medyczni) do działań edukacyjnych w przedmiotowym zakresie.
- Promowanie szczepień ochronnych jako skutecznej profilaktyki przeciwdziałania chorobom meningokokowym.

III. Grupa docelowa.

W zakresie szczepień - dzieci w wieku 6-7-8 lat zamieszkałe na terenie Gminy Pilchowice.

W zakresie edukacji – rodzice dzieci oraz dzieci szkół podstawowych i gimnazjum z terenu Gminy Pilchowice.

IV. Czas trwania programu.

Program będzie realizowany od 1 stycznia 2016r. do 30 listopada 2018r.

V. Opis problemu.

Meningokoki to bakterie z gatunku *Neisseria meningitidis* zwane również dwoinkami zapalenia opon mózgowych. Podzielono je na wiele grup serologicznych. W Polsce oraz w Europie najczęściej występują meningokoki typu B i C. Meningokoki żyją w wydzielinie jamy nosowo-gardłowej. Około 5-10% zdrowych ludzi jest nosicielami meningokoków bez świadomości tego faktu. U młodzieży odsetek ten może przekraczać 20 %.

Zakażenie wywołane przez bakterie z gatunku *Neisseria meningitidis* (meningokoki) przebiegające jako ropne zapalenie opon mózgowych lub zakażenie krwi (posocznica, sepsa) są znaczącą przyczyną uszkodzeń mózgu oraz umieralności na całym świecie.

Zachorowania powodowane przez meningokoki mogą mieć gwałtowny przebieg. Zdarza się, że zupełnie zdrowe dziecko może w ciągu zaledwie kilku godzin walczyć o życie na oddziale intensywnej opieki medycznej.

VI. Przestanki dla realizacji programu.

Choroby meningokokowe stanowią bardzo poważny problem w zakresie ochrony zdrowia. W Europie niektóre kraje zostały szczególnie dotknięte zachorowaniami wywoływanymi przez meningokoki grupy C. Należą do nich Anglia, Szkocja, Irlandia Północna, Islandia, Hiszpania, Szwajcaria, Czechy i Słowacja. Dla przykładu: w Wielkiej Brytanii w roku 1999 zgłoszono 1.530 przypadków, z których 150 zakończyło się śmiertelnie.

W Polsce, w ostatnich latach *Neisseria meningitidis* była jednym z najczęstszych czynników wywołujących bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych. Ponadto Krajowy Ośrodek Referencyjny ds. Diagnostyki Bakteryjnych Zakażeń Ośrodkowego Układu Nerwowego odnotował znaczny wzrost udziału zakażeń inwazyjnych spowodowanych przez meningokoki grupy C wywołanych przez *Neisseria meningitidis*.

Województwo śląskie jest regionem o najwyższej zapadalności na zarażenia bakterią *Neisseria meningitidis*. Z analizy epidemiologicznej wynika, że co roku odnotowuje się coraz większą liczbę przypadków zarażenia bakteriami meningokokowymi.

W przeciągu 5 lat również na terenie Gminy Pilchowice odnotowano kilkanaście przypadków zakażeń meningokokami, wśród których dwa przypadki zakończyły się sepsą.

Choroba u w/w pacjentów na szczęście nie zakończyła się śmiercią, jednakże jej skutki odczuwane są do dziś.

Do zakażenia meningokokami może dojść w każdym wieku. Niemniej jednak podwyższone ryzyko infekcji występuje w zbiorowiskach ludzkich, np. żłobkach, przedszkolach, szkołach, schroniskach młodzieżowych, internatach, akademikach lub koszarach, ponieważ w takich warunkach ułatwione jest przenoszenie się zarazków przez bliski kontakt. Sprzyja to również powstawaniu ognisk epidemicznych.

Dzieci w wieku 7 lat są w znacznym stopniu narażone, gdyż wchodzą w środowisko szkolne, w większe skupisko ludzkie. W tym wieku wzrasta ilość kontaktów społecznych. Przebywanie w grupie oraz typowe dla dzieci i młodzieży zachowania (np. picie ze wspólnego naczynia) sprzyjają infekcji. Około 20 % wszystkich zachorowań spowodowanych przez meningokoki dotyczy nastolatków.

VII. Profilaktyka i jej znaczenie.

Obecnie istnieje możliwość zapobiegania zakażeniom meningokokami grupy C oraz ich groźnym powikłaniom poprzez zastosowanie nowoczesnej szczepionki koniugowanej, która zapewnia długotrwałą ochronę, zarówno u niemowląt po ukończeniu 2 miesiąca życia, jak również u dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych. Szczepionki te nie chronią jednak przed meningokokami grupy B, przeciwko którym nasza medycyna nie dysponuje jeszcze dostępną szczepionką.

Wzrastająca w ostatnich latach ilość zachorowań spowodowanych bakteriami z gatunku *Neisseria meningitidis*, a z drugiej strony, skuteczność szczepionek koniugowanych, spowodowały, że wprowadzono je do stosowania na szeroką skalę w narodowych programach szczepień. W niektórych państwach Europy Zachodniej (np. Wielka Brytania, Irlandia, Hiszpania) szczepienie przeciw meningokokom grupy C jest już od kilku lat szczepieniem obowiązkowym. Zaś w kilku innych krajach jest szczepieniem zalecanym wykonywanym masowo, zazwyczaj na koszt państwa.

W Polsce nadal niewystarczająca jest świadomość, że przypadkom zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych lub sepsy wywołanym przez meningokoki grupy C i ich powikłaniom można skutecznie zapobiegać. W naszym kraju szczepienia przeciw meningokokom wprowadzono do kalendarza szczepień w 2003r. jako szczepienia zalecane finansowane przez pacjenta. Zgodnie z aktualnymi zaleceniami niemowlętom w wieku od 2 do 12 miesięcy należy podać 3 dawki szczepionki, natomiast u starszych dzieci i osób dorosłych wystarcza zaszczepienie pojedynczą dawką. Szczepionka NeisVac-C charakteryzuje się bezpieczeństwem stosowania i wysoką skutecznością. Udowodniono, że programy szczepień prowadzone z użyciem szczepionki koniugowanej dają błyskawiczne korzyści i są w stanie znacznie obniżyć śmiertelność i zachorowalność na zakażenia wywoływane przez meningokoki z grupy C.

Szczepienie jest możliwe i celowe w każdym momencie. O ewentualnych przeciwwskazaniach do zaszczepienia decyduje lekarz.

VIII. Realizacja programu i jego finansowanie.

Szczepienie będzie realizowane w następujący sposób:

- w roku 2016 akcją objęte będą dzieci urodzone w 2009r.
- w roku 2017 akcją objęte będą dzieci urodzone w 2010r.
- w roku 2018 akcją objęte będą dzieci urodzone w 2011r.

Edukacja i informacja mająca na celu wyeliminowanie zachorowań spowodowanych bakteriami *Neisseria meningitidis* grupy C będzie prowadzona przez przedstawicieli zakładu zdrowotnego wyłonionego podczas konkursy do realizacji przedmiotowego zadania.

Planowana liczba dzieci objętych akcją szczepień w latach 2016 -2018 (wg danych meldunkowych)

Dzieci urodzone w 2009r. zamieszkałe w Gminie Pilchowice	Dzieci urodzone w 2010r. zamieszkałe w Gminie Pilchowice	Dzieci urodzone w 2011r. zamieszkałe w Gminie Pilchowice
145	139	133

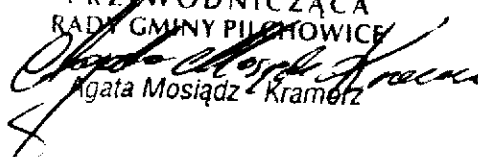
Wysokość środków niezbędnych na realizację programu będzie określona każdorazowo w uchwale budżetowej Gminy Pilchowice i zostanie ona wskazana w dziale 851 Ochrona zdrowia rozdział 85149 jako Programy polityki zdrowotnej.

Program realizowany będzie z udziałem zakładów opieki zdrowotnej, których pracownicy dysponują kwalifikacjami i doświadczeniem w szczepieniu dzieci. Wybór realizatora programu zostanie dokonany w trybie art. 48 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2015r. poz. 581 z późn zm.). Kryterium wyboru oferty będzie aspekt finansowy oraz ocena złożonej oferty pod względem merytorycznym w tym spełnienie niezbędnych wymagań do realizacji programu.

Szczepienia dzieci prowadzone będą pod nadzorem lekarzy pediatrów i z udziałem rodziców, którzy wyrażą chęć zaszczepienia swojego dziecka objętego programem.

Gmina Pilchowice sfinansuje 100% kosztów zakupu szczepionek przeciw meningokokom dla dzieci objętych niniejszym programem, realizacja szczepień (w tym kwalifikacyjne badania lekarskie, podanie szczepionki, utylizacja zużytego sprzętu medycznego i materiałów) oraz inne koszty realizacji zamówienia (np. działania promocyjno-edukacyjne, administracja biurowa, itp.), przewiduje się wydatkować z budżetu gminy w poszczególnych latach:

- w roku 2016 - kwotę 20 300,00 zł. - (145 dzieci x 140 zł)
- W roku 2017 – kwotę 19 460,00 zł - (139 dzieci x 140 zł)
- W roku 2018 – kwotę 18 620,00 zł - (133 dzieci x 140 zł)

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY PILCHOWICE

Agata Mosiądz-Kramerz